

Vijeće za koordinaciju strateških politika
razvoja

**STRATEŠKE ODREDNICE
RAZVOJA VRBOVCA I
OKOLICE**

Vrbovec, 13. lipnja 2015.

Sadržaj

- O povijesti gospodarstva
- Grad Vrbovec danas
- Vizija i ciljevi razvoja
- Strategija i mjere za održivi razvoj
- Izvori financiranja
- Industrijska zona s Centrom za poduzetništvo
- Malo i srednje poduzetništvo i obrt
- Obiteljska poljoprivredna gospodarstva
- Energija i okoliš
- Društvena infrastruktura
- Obrazovanje za razvoj Grada i okolice

O povijesti gospodarstva

- **1434.** spominje se VRBOVEC kao samostalno vlastelinsko trgovište: ratarstvo, stočarstvo i šumarstvo
 - **1734.** VRBOVEC je dobio **status TRGOVIŠĆA**
 - **1769.** osnovana *Pučka škola* a od **1889.** vlastiti voćnjak i povrtnjak za praktičnu nastavu, **1860.** *Kraljevsko gospodarsko i šumarsko učilište* u Križevcima, **1897.** *Voćarska škola* u Lovrećini
 - **1870.** željeznička pruga, **1939.** struja, **1970.** plin, **1980.** vodovod i odvoz smeća
 - **Okolo 1900.** mljekara s proizvodnjom ementalera, proizvodnja seruma, klaonica, paromlin, ciglana, pilana,...
....ĐURIŠTE je bilo svojevrsna industrijska zona spojena sa željezničkom prugom
 - **1901.** Veresijska udruga, **1905.** Hrvatska seljačka zadruga, **1913.** Marvogojska udruga, **1931.** Zadruga za izvoz stoke,...
 - **1909.** mjesna organizacija **Saveza hrvatskih obrtnika**
 - **1945. u VRBOVCU** postoje: 3 pilane, 4 mlina, 2 ciglane, tvornica suhomesnatih proizvoda,....
 - **...do 1991.** PIK – poljoprivredni kombinat s mesnom industrijom i trgovinama, Gradip, Oprema, Univerzal, Gramip Dubrava, zanatska zadruga Tehna,...
 - **1972.** Obrtnička štedna zadruga, **1974.** Fond za unapređenje zanatske djelatnosti
 - **1886.** *Narodna knjižnica*, **1908.** *Hrvatski sokol ...* **1966.** *Komuna*, **1980.** manifestacija *Kaj su jeli naši stari*
-
- **Poljoprivreda - pretežno ratarstvo i stočarstvo,**
 - **Industrija - prerada mesa, građevinski materijali i strojevi, poljoprivredni strojevi**
 - **Obrtništvo - metalni proizvodi**
 - **Dobrovoljno udruživanje obrtnika ali i novca**

Grad Vrbovec i okolica DANAS

➤ **Jakosti**

- Blizina Zagreba, privlačni krajobrazi, nezagađeno tlo i zrak
- Izgrađene ceste i plinska mreža a djelomično i vodovodna i kanalizacijska mreža
- Mesna industrija PIK i više trgovačkih lanaca
- Postoje primjeri uspješnih poduzetnika, obrtnika i OPG-a

➤ **Slabosti**

- Slabo korišteni prirodni i ljudski resursi: obrađuje se svega 50% zemlje, ima oko 1000 nezaposlenih i odlazak mladih
- Nepriлагоđeno srednje školsko obrazovanje i slabo razvijeno cijelo životno učenje novim tržišnim prilikama: informatika, poljoprivredne djelatnosti, poduzetništvo,...
- Skupe komunalne usluge, neriješeno održavanje kanala i cjelovito zbrinjavanje otpada
- Skupo i složeno dobivanje različitih dokumenata

➤ **Prilike**

- Postojanje ESI fondova za koheziju i EAFRD za ruralni razvoj
- Mogućnost restrukturiranja tradicionalnih gospodarskih aktivnosti veće dodane vrijednosti
- Obnova i izgradnja društvene infrastrukture povezane za obrtništvo i ruralni turizam
- Razvoj zelenog poduzetništva i korištenje obnovljivih izvora energije

➤ **Prijetnje**

- Izostanak političkog konsenzusa o strategiji razvoja
- Ne pružanje materijalne i organizacijske pomoći poduzetnicima i OPG-ima na izradi dokumentacije za razvojne projekte
- Nebriga o izgradnji infrastrukture koja pomaže razvoju OPG-ova i poduzetnika
- Izostanak podrške razvoju modernog zadrugarstva i interesnog udruživanja
- Izostanak brige za obrazovanje vlastitih mještana za potrebe Grada i okolice

Vizija razvoja

- Vizija održivog razvoja Grada Vrbovca
 - **Grad zelenog poduzetništva s privlačnim uvjetima življenja**

Ciljevi razvoja

- **Stvoriti tri oslonca održivog gospodarskog razvoja**
 - veliki poduzetnik/ci
 - mali i srednji poduzetnici i obrtnici
 - obiteljska poljoprivredna gospodarstva
- **Značajno povećati zaposlenost uz korištenje svih prirodnih resursa i**
- **Stvoriti privlačne uvjete življenja s atraktivnom infrastrukturom i konkurentnim javnim uslugama**

Strategija razvoja

- **Gospodarske djelatnosti temeljene na zelenom poduzetništvu koje osiguravaju održivost razvoja**
- **Industrijska zona s Centrom za poduzetništvo i Razvojnoum agencijom za poticaj i usmjeravanje razvoja**
- **Umrežavanje gospodarskih grana i poduzetnika uz zajedničko djelovanje za povećanje konkurentnosti**
- **Prostorno planiranje i izgradnja javne infrastruktura za privlačne uvjete življenja**
- **Obrazovanje prema potrebama Grada i njegove okolice**

Mjere za održivi razvoj (1/2)

- **Osposobljavanje i poticanje: poduzetnika, poljoprivrednika i javne uprave Grada Vrbovca za javljanje na natječajne bespovratnih sredstava EU fondova**
- **Poticanje zelenog poduzetništva sa stimulativnim mjerama Grada i putem javno privatnog partnerstva**
- **Održivo dugoročno prostorno planiranje Grada Vrbovca u skladu sa strategijom gospodarskog i društvenog razvoja**
- **Izgradnja Industrijske zone u vlasništvu Grada s Centrom za poduzetništvo za pomoć gospodarskom razvoju**
- **Usmjeravanje razvoja OPG- a na proizvodnju proizvoda veće novostvorene vrijednosti i poticanje međusobne poslovne suradnje i zadrugarstva**

Mjere za održivi razvoj (2/2)

- **povezivanje poljoprivrede, obnovljivih izvora energije i poduzetništva**
- **poticanje razvoja novih tehnologija u poduzetništvu zajedničkim projektima lokalnih javnih institucija, znanstvenih organizacija i lokalnih poduzetnika**
- **poticanje nepoljoprivrednih usluga povezanih s turizmom, zdravim životom i multi kulturom**
- **proširenje programa srednje školskog obrazovanja prema potrebama gospodarskih aktivnosti Grada Vrbovca i susjednih općina, prije svega iz područja poljoprivrede i informatike**
- **prostorno i organizacijsko objedinjavanje kulturnih i društvenih sadržaja i dostupnost susjednim općinama**
- **poboljšanje usluga javnih službi i njihovo elektroničko povezivanje**

Izvori financiranja

- **Preraspodjela dijela Gradskog proračuna i sva njegova godišnja povećanja** za usmjeravanje na vlastita učešća za razvojne projekte Grada i za poticanje kao i za usmjeravanje gospodarskog razvoja vrbovečkog kraja
- **Bespovratna sredstva iz EU fondova** za razvojne projekte poduzetnika i projekte javne infrastrukture
- **Sredstva od prodaje nekretnina izvan funkcije** u vlasništvu Grada
- **Sredstva poduzetnika** za učešća u vlastitim i partnerskim projektima
- **Kreditna sredstva lokalnog stanovništva putem etičke banke**

Industrijska zona u vlasništvu Grada s Centrom za poduzetništvo

- **Privlačenje investitora u Industrijsku zonu putem:**
 - dobrog opremanja infrastrukturnim priključcima i
 - omogućavanjem konkurentnih uvjeta gradnja hala i pomoći pri ishođenju potrebnih dozvola

- **Realizaciju stimulativnih mjera putem:**
 - povoljnih cijena energenata u Industrijskoj zoni i najma prostora u obližnjem Centru za poduzetništvo i
 - mogućnost korištenja administrativnih i drugih usluga Centra za poduzetništvo

- **Provođenje cijelo životnog učenja u Centru za poduzetništvo o:**
 - uzgoju i preradi visoko vrijednih kultura (konoplje, aronije, ljekovitog bilja,...) kao i organske hrane putem **integrirane i eko proizvodnje**,
 - primjeni međunarodnih normi za označavanje proizvoda, inovacijama, poduzetništvu i stranim jezicima

- **Uvođenje širokopojasnog interneta radi:**
 - poboljšanja dostupnosti i korištenje IK tehnologije u javnim uslugama i u poduzetništvu

Malo i srednje poduzetništvo i obrt

- Podržavati razvoj proizvodnih **programa veće novostvorene** vrijednosti vezanih uz obnovljive izvore i uz preradu hrane veće dodane vrijednosti
- Pomoći pri **izradi poduzetničkih razvojnih projekata** za sufinanciranje iz EU fondova **pokrivanjem dijela troškova izrade dokumentacije**
- Pomoći pri **uvođenju inovativnih proizvoda i tehnologija** putem triple helix projekata
- Poticati **stjecanje referenci** na lokalnom tržištu putem usmjerenih javnih nabava
- Pomoći **poslovnom udruživanju** radi smanjenja troškova putem **specijalizacije u proizvodnji i zajedničkog nastupa**
- Poticati razvoj **radničkog zadrugarstva**
- **Poticati lokalno okupljanje poduzetnika u Industrijskoj zoni Grada kao i na drugim područjima** putem participacije u troškovima izgradnje infrastrukture i pomoć pri ishođenju dozvola
- Osigurati **mogućnost stjecanja znanja i vještina** potrebnih za poduzetništvo putem srednje školskih programa i cijelo životnog učenja.

Obiteljska poljoprivredna gospodarstva

- Uz pomoć **Poljoprivredne savjetodavne službe** organizirati **upoznavanje sa strategijom i mogućnostima razvoja zelenog poduzetništva na selu**
- Promovirati i poticati **eko proizvodnju putem participacije troškova za stjecanje znaka EKO i usku specijalizaciju OPG-a**
- Pružati pomoć pri **prodaji proizvoda veće novostvorene vrijednosti** (eko proizvodi, uljarice, aronija, goji, ...i njihove prerađevine)
- Pomoći pri izboru poduzetničke aktivnosti i organizacije radi ostvarivanja većih poticaja na **natjecajima za sredstva EAFRD –a**
- Promovirati i poticati **nepoljoprivredne djelatnosti naslonjene na proizvodnju OPG-ova**
- Pomoći pri **uvođenju navodnjavanja, zaštite od tuče i ptica, korištenju obnovljivih izvora i zbrinjavanju gnoja i biljnih ostataka** radi smanjenja rizika proizvodnje i stjecanja dodatnih prihoda
- Poticati **zajedničko korištenje strojeva i opreme** radi smanjenja troškova proizvodnje
- Promovirati i poticati **razvoj modernog poljoprivrednog zadrugarstva** putem primjera dobre prakse u EU i označavanja proizvoda znakom **COOP**
- Podržavati prodaju lokalnih proizvoda i usluga **preko trgovačkih lanaca i tržnica**

Energija i okoliš (1/2)

- *Izgradnju bio plinskog postrojenja u Beljavinama i kogeneracijskog postrojenja u Industrijskoj zoni međusobno spojenih plinovodom*
- **Jačanje konkurentnosti gospodarstva**
 - stimuliranje gospodarstva i zapošljavanja kroz energetske obnovu i lokalnu proizvodnju energije iz OI (ERDF)
 - povećanje dostupnosti i korištenja OI energije i nusproizvoda u poljoprivredi za bio ekonomiju (EAFRD)
- **Održivo gospodarenje resursima**
 - smanjenje zapuštenih i neobrađenih poljoprivrednih i šumskih površina te očuvanje šuma (EAFRD)
- **Uravnotežen razvoj ruralnih područja**
 - povećanje prilika za zapošljavanje na ruralnim područjima (EAFRD)

Energija i okoliš (2/2)

- **Energetska zadruga** za proizvodnju toplinske i električne energije iz bioplina. **Osnivači bi bili poslovni partneri: dobavljači sirovina i korisnici toplinske energije.**
 - Umjesto **troškova zbrinjavanja kanalizacijskog mulja, ostvaruje se prihod** te se pojeftinjuju troškovi kanalizacije, smanjuju investicije za gnojišta OPG-ova i rješava odlaganje biomase održavanja kanala i šuma
 - **Stvaraju se uvjeti za nova radna mjesta i nove poslovne aktivnosti gradske tvrtke KOMUNALAC d.o.o.**(čišćenje i sakupljanje biomase, proizvodnja bio gnojiva,..)
 - **Toplinska energija može se koristiti za:** zagrijavanje objekata Industrijske zone ali i za proizvodne procese u zoni ili u njenoj blizini kao npr. toplinska obrada voća i povrća, zagrijavanje obližnjih plastenika i slično

Društvena infrastruktura

- **Očuvanje prirodne i kulturne baštine za zdrav život**
 - **Izgradnja** pješačkih i biciklističkih staza
 - **Poticanje ugostiteljstva s lokalnim jelima i pićima**
 - **Poticanje hotelijerstva i gradnju rekreacijskih sadržaja**
 - **Obnova** kulturnih spomenika (Patačić, Lovrečina Varoš,...)
 - **Osnivanje muzeja** povijesti i gospodarstva Vrbovca i okolice
 - **Inoviranje i brendiranje manifestacije *Kaj su jeli naši stari*** po sadržaju i višestrukom održavanju kao dio turističke ponude
 - **Stvaranje prilika za lokalno zapošljavanje** i razvoj kućnih obrta kao i malog poduzetništva u ugostiteljstvu i turizmu

Obrazovanje za razvoj Grada i okolice(1/2)

- **Proširenje srednje školskog obrazovanja:**
 - **na prehrambenu industriju i proizvodnju organske hrane i pića a što zahtijeva minimalno:**
 - **kupnju zemljišta** za školski vrt i izgradnju priručnog objekta
 - **nabavku opreme** za obradu parcela i uzgoj bilja kao i demo opreme za preradu i pakiranje hrane te praktičnu nastavu na oglednim parcelama i demo uređajima za preradu i pakiranje
 - **informacijsku tehnologiju** s primjenom u poduzetništvu, poljoprivredi i javnim službama
 - **podrška poduzetnicima** putem odgovarajuće obrazovanih učenika
 - **podrška samozapošljavanju** putem učenja o poduzetništvu, inovacijama i društveno odgovornom ponašanju

Obrazovanje za razvoj Grada i okolice(2/2)

➤ Očekivani rezultati:

- **učenje i stjecanje vještina u novim industrijskim, poljoprivrednim i obrtničkim tehnologijama.**
- **promocija novih djelatnosti i stvaranje povoljnih uvjeta za pokretanje moderne konkurentne poljoprivredne proizvodnje visoke novostvorene vrijednosti**
- **mogućnost novog lokalnog zapošljavanja i stvaranje prilika za razvoj održivih OPG i modernog udruživanja kao i specijalizacije u proizvodnji**
- **uvjet za održivi razvoj i zadržavanje mladih u ruralnom području**

Umjesto zaključka

**„Ne opstaju najjači i najinteligentniji,
nego oni koji se najbrže prilagođavaju
promjenama“**

Charles Darwin